

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศกับการพนันฟุตบอล” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยการนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Description) ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

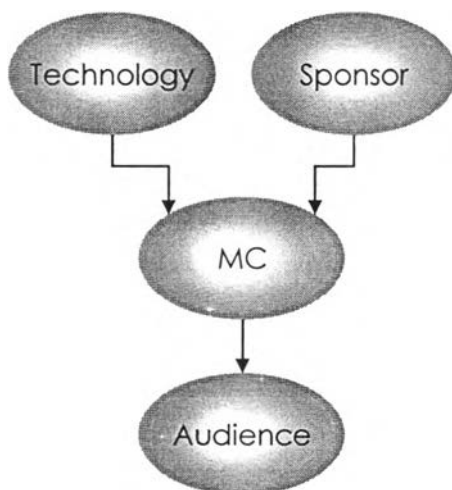
6.1 ลักษณะการนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศของสื่อมวลชนในอดีตกับปัจจุบัน

ตามที่คุณวิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า ลักษณะการนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศของสื่อมวลชนในอดีตกับปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยในอดีต การนำเสนอข้อมูลที่ใช้เชื่อมโยงกับการพนันได้ทันที่นั้น ถูกควบคุมอย่างเคร่งครัด แต่ในปัจจุบันสามารถนำเสนอได้อย่างเปิดเผย นั้น

ผลจากการศึกษาพบว่า ลักษณะการนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศของสื่อมวลชนในอดีตกับปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมากตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งรูปแบบและเนื้อหา ซึ่งรูปแบบส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาเทคนิคการนำเสนอมากขึ้นตามความทันสมัยของเทคโนโลยี เนื้อหาที่มีความหลากหลายมากขึ้น จากเดิมที่มีเพียงการรายงานผลการแข่งขัน ก็เริ่มมีรายงานโปรแกรมการแข่งขัน ข่าวคราวในวงการ เรื่องส่วนตัวของนักกีฬาและการสัมภาษณ์บุคคลในวงการ แต่สำหรับเนื้อหาที่ใช้เชื่อมโยงกับการพนันได้ทันที่ เช่น อัตราต่อรอง การทำนายผลการแข่งขัน และการให้ทรรศนะการต่อรองนั้น ในอดีตไม่มีปรากฏอย่างแพร่หลายเนื่องจากความนิยมกีฬาฟุตบอลของคนไทยยังมีน้อย ในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวกลายเป็นจุดขายในปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามกระแสความนิยม อย่างไรก็ตาม ข้อมูลลักษณะนี้สามารถนำเสนอได้อย่างเปิดเผยมากที่สุดเฉพาะในสื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้น เนื่องจากไม่มีหน่วยงานใดควบคุมอย่างชัดเจน โดยเริ่มมีการนำเสนอเรื่องอัตราต่อรองมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2525 ผ่านทางหนังสือพิมพ์กีฬา แต่ปัจจุบันมีปรากฏมากขึ้นทั้งหนังสือพิมพ์กีฬาและหนังสือพิมพ์ทั่วไป ทั้งนี้ เป็นไปตามกระแสความต้องการของผู้บริโภคส่วนการนำเสนอข้อมูลที่ใช้เชื่อมโยงกับการพนันได้ทันที่ผ่านรายการโทรทัศน์และวิทยุ นั้น ไม่

สามารถนำเสนออย่างเปิดเผยได้ โดยอยู่ในความควบคุมของ คณะกรรมการควบคุมกิจการวิทยุ โทรทัศน์แห่งชาติ (กทช.) สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม การนำเสนอเนื้อหาข้อมูลที่ไม่เหมาะสมนั้น ผู้รับสารสามารถร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ได้

อนึ่ง แรงผลักดันที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดกระแสความนิยมฟุตบอล มีสาเหตุมาจากกรณีที่กีฬาประเภทนี้ถูกทำให้เป็น "ธุรกิจ" มูลค่านับพันล้านบาท โดยมีปัจจัยประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 14 โครงสร้างทางธุรกิจของกีฬาฟุตบอลต่างประเทศ

1. สปอนเซอร์ (Sponsor) ที่นับวันยิ่งจะมีความหลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสินค้าสำหรับผู้ชาย, อุปกรณ์กีฬา, รถยนต์, เครื่องใช้ไฟฟ้า, เครื่องดื่ม, โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริษัทรับพนันถูกกฎหมายในต่างประเทศ ต่างก็ทุ่มเงินจำนวนมหาศาลเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้าตัวจริง ส่งผลทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อในวงการฟุตบอล ทั้งค่าลิขสิทธิ์ที่แพงอย่างไม่น่าเชื่อ รายได้ของนักกีฬาที่สูงเกินความเป็นจริง ตลอดจนการซื้อตัวนักกีฬาและโค้ชที่มีมูลค่ามหาศาล
2. เทคโนโลยีที่ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ และเทคโนโลยีการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม ทำให้คนทั่วโลกมีโอกาสชมการแข่งขันฟุตบอลที่กำลังเตะกันอยู่ในอีกซีกโลกหนึ่งได้ ซึ่งนอกจากการชมแล้ว ก็ยังสามารถเล่นพนันได้อีกด้วย

3. สื่อมวลชน เป็นปัจจัยสำคัญที่รองรับปัจจัยทั้ง 2 ข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากที่สุด การชมการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลนั้น เป็นแรงกระตุ้นที่สามารถทำให้ผู้ชมเกิดความคลั่งไคล้กีฬาประเภทนี้ได้ ประกอบกับการพัฒนาการนำเสนอข้อมูลของสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ ต่างก็ให้ความสำคัญกับรายการฟุตบอลมากขึ้น

ในการนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศของสื่อมวลชนไทย อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ ในอดีตและปัจจุบัน นั้น ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ ในอดีต หนังสือพิมพ์ทั่วไปนำเสนอเรื่องฟุตบอลต่างประเทศ เฉพาะรายงานผลการแข่งขันเท่านั้น และไม่มีภาพข่าวประกอบ ให้ความสำคัญกับข่าวกีฬาน้อย โดยจัดคอลัมน์ข่าวกีฬาไว้ในหน้าท้ายๆ ต่อมาเมื่อฟุตบอลได้รับความนิยมมากขึ้น จึงได้แยก section กีฬาออกมาต่างหาก และนำเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการฟุตบอลมากขึ้น มีภาพข่าวประกอบ และมีการนำเสนอข้อมูลประเภทที่นำไปใช้พนันได้ทันทีด้วย ส่วนหนังสือพิมพ์กีฬาได้มีการนำเสนอข้อมูลดังกล่าวมาตั้งแต่อดีตแล้ว ทั้งอัตราต่อรอง ทรรศนะการต่อรอง สถิติ คอลัมน์วิเคราะห์วิจารณ์ และภาพข่าวต่างๆ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของสื่อหนังสือพิมพ์แล้ว พบว่า สอดคล้องกับแนวคิดทั้ง 3 ประการ ที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 แล้ว ประการแรกคือ การนำเสนอเชิงพรรณนา ได้แก่ การรายงานผลการแข่งขัน และการรายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่างๆ ในวงการฟุตบอลต่างประเทศ ประการที่ 2 คือ การเสนอเชิงวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์วิจารณ์ ทั้งก่อนและหลังเกมการแข่งขันของคอลัมน์ชื่อดัง และประการสุดท้ายคือ การเสนอผลเชิงกระทบ ได้แก่ การคาดการณ์ผลการแข่งขัน และการให้ทรรศนะการต่อรองสำหรับการเล่นพนัน นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอคอลัมน์ซุบซิบคนในวงการ ซึ่งนอกเหนือไปจากแนวคิดดังกล่าวด้วย

ผู้วิจัยพบข้อมูลทั้ง 3 ประเภท มากกว่าสื่ออื่นๆ เนื่องจากข้อได้เปรียบในการนำเสนอรายละเอียดในปริมาณที่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่สามารถนำไปใช้พนันได้ทันที นั้น ถูกนำเสนออย่างเปิดเผย ชัดเจน จึงเป็นสื่อที่ผู้เล่นพนันนิยมใช้มากที่สุด โดยข้อมูลที่นิยมนำไปใช้นั้นมีทั้งการใช้ข้อมูลนำไปใช้ในการพนันได้ทันที และข้อมูลที่ต้องอาศัยการวิเคราะห์ก่อนนำไปใช้พนัน แม้ว่าทรรศนะของคอลัมน์ดังจะถือเป็นการโน้มน้าวใจผู้อ่านและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้เล่นบ้าง แต่ในท้ายที่สุดแล้ว ผู้เล่นจะนำไปเปรียบเทียบกับการวิเคราะห์ของตัวเอง และความชอบส่วนตัว ดังนั้น การตัดสินใจเล่นจึงขึ้นอยู่กับผู้เล่นเป็นส่วนใหญ่

2. โทรทัศน์ ในอดีต การถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศที่คนไทยจะได้อุชมันั้น มีเพียงการแข่งขันในระดับสำคัญๆ เท่านั้น เช่น ฟุตบอล F.A. CUP และฟุตบอลโลก เป็นต้น โดยโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย หรือ TV POOL เป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดฟุตบอลโลกเฉพาะคู่ชิงชนะเลิศ ตั้งแต่ ปี 1970 (พ.ศ.2513) จากประเทศเม็กซิโก แต่หลังจากที่ได้ทำการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลโลกปี 1986 (พ.ศ. 2529) ที่ประเทศเม็กซิโก ตั้งแต่รอบก่อนรองชนะเลิศ รวม 7 คู่ ตามกระแสเรียกร้องของแฟนบอลชาวไทยแล้ว ซึ่งนับเป็นจุดเปลี่ยนทำให้ฟุตบอลโลกครั้งต่อมาที่สหรัฐอเมริกา ในปี 1994 (พ.ศ. 2537) TV POOL ถ่ายทอดครบทั้ง 64 คู่ เป็นครั้งแรก และเป็นประเทศเดียวในโลกที่ถ่ายทอดสดครบทุกคู่ ทั้งยังสามารถจุดกระแสความสนใจของคนไทยได้เป็นอย่างมาก หลังจากนั้นก็มีกรถ่ายทอดครบทุกคู่ในฟุตบอลโลกครั้งต่อมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ การถ่ายทอดสดฟุตบอลลีกทางสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ที่ได้ซื้อลิขสิทธิ์มา ยังได้รับความนิยมอย่างยิ่ง ซึ่งรูปแบบรายการได้รับการพัฒนาให้มีสีสันมากขึ้น มีการวิเคราะห์เกมทั้งก่อนแข่ง ช่วงพักครึ่ง และหลังจากจบเกม มีการเปิดสายให้โทรศัพท์เข้ามาทนายผลทางหมายเลข 1900 xxxx xx

นอกจากรายการถ่ายทอดสดแล้ว ยังมีรายการข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์ที่ได้ปรับรูปแบบจากเดิมเป็นการรายงานผลการแข่งขัน ไม่มีภาพข่าวประกอบ เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวในวงการอย่างน่าสนใจมากขึ้น มีผู้ประกาศหญิง มีการนำเสนอในลักษณะสนทนาหรือยืนพูด นอกจากภาพ VTR ต่างๆ แล้ว ยังมี Presentation ซึ่งใช้เทคนิคโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการทำภาพ Animation และกราฟฟิคตัวหนังสือ รวมถึงการนำดนตรีมาประกอบเพื่อสร้างความตื่นเต้นเร้าใจมากขึ้นด้วย

สำหรับข้อมูลประเภทที่นำไปใช้พินันได้ทันที่นั้น ไม่มีปรากฏในสื่อนี้ และผู้เล่นพินันไม่นิยมใช้ข้อมูลจากรายการโทรทัศน์เพราะข้อจำกัดด้านเวลาการเปิดรับ ประกอบกับข้อมูลที่ไม่ละเอียดและตรงเป้าเหมือนกับในหนังสือพิมพ์ แต่โทรทัศน์ก็ยังสามารถดึงดูดความนิยมจากผู้ชมได้ด้วยข้อได้เปรียบในการนำเสนอได้ทั้งภาพและเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดสดนั้น มีปัจจัยที่สอดคล้องตามแนวคิดในบทที่ 2 เรื่อง Mode of representation หรือ “แบบวิถีในการนำเสนอภาพตัวแทน” ทั้งในแบบ Journalism และ Entertainment โดยการนำเสนอแบบ Journalism ได้แก่ การรายงานผลการแข่งขัน และการรายงานข่าวคราวในวงการกีฬาฟุตบอลต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอแบบ Entertainment ซึ่งพบว่ามีลักษณะครบทุกประการในการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลต่างประเทศนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดกระแสนิยมฟุตบอล นั่นคือ มีนักกีฬาหรือที่เรียกว่า “ดารากีฬา”, มี Action ซึ่งเป็นจุดดึงดูดใจจากผู้ชมที่สามารถสร้างความตื่นเต้นเร้าใจตลอดเกม, มี “ความสด” สามารถมองเห็นดารา และ

เห็น Action ที่กำลังเกิดขึ้นทุกขณะ, มีลักษณะเป็นละคร คือ มีความสนุก ความรุนแรง และมีสีสันชวนให้ติดตาม, มีเหตุการณ์สำคัญ คือ ระดับความสำคัญของการแข่งขัน เช่น PREMIER LEAGUE, F.A. CUP หรือ FIFA WORLD CUP ก็มีอิทธิพลต่อความตื่นเต้นในการชมเกมเช่นกัน, มีเสน่ห์จากความตื่นเต้นเร้าใจของเกม และประการสุดท้ายการมีลักษณะสุนทรีย์ศาสตร์แบบบุรุษ ได้แก่ การเผด็จศึก ความรุนแรง อัจฉริยะ เด็ดขาด และความแข็งแกร่งทางกายภาพ ทำให้รายการโทรทัศน์มีอิทธิพลต่ออารมณ์ของผู้ชมเป็นอย่างมาก และอารมณ์ล้นนั่นเองที่ส่งผลให้เกิดความต้องการเล่นพนันตามมา

3. วิทย์ ในอดีตที่ยังไม่มีคลื่นกีฬานั้น แฟนฟุตบอลชาวไทยต้องคอยติดตามข่าวสารในรายการข่าวจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยในภาคเช้าและภาคค่ำ ซึ่งนำเสนอเรื่องกีฬา น้อยมาก และมีเฉพาะการรายงานผลการแข่งขัน ต่อมาในปี 2539 จึงเกิด Sport Radio คลื่นกีฬา 24 ชั่วโมง แห่งแรกทาง FM 99.0 MHz ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน

สำหรับการนำเสนอรายการ ก็ได้มีการพัฒนาในเรื่องของความรวดเร็วในการรายงานข่าวสาร การรายงานสดการแข่งขันฟุตบอล การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียดพร้อมกับการวิเคราะห์วิจารณ์เกมก่อนและหลังการแข่งขัน การให้ทรรศนะผลแพ้-ชนะ ตลอดจนการรายงานข่าวคราว ความเคลื่อนไหวในวงการ นอกจากนี้ ยังมีรายการประเภทเปิดสายให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้ามาแลกเปลี่ยนทรรศนะเรื่องราวในวงการกีฬา เช่น รายการ “นานาทรรศนะกับบ๊องจ๊ะ” เป็นต้น

ในส่วนของรูปแบบการนำเสนอรายการนั้น ผู้วิจัยพบว่า สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอรายการวิทยุ ในบทที่ 2 โดยผู้ดำเนินรายการมองอย่างเขียน ใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ลีลาการพูดที่มีความเป็นกันเองเหมือนการสนทนากับผู้ฟัง สำหรับเพลงแนะนำรายการจะใช้เพลงที่หลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละวัน ส่วนมากเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมถึงเพลงของทีมชื่อดังต่างๆ นั้น สามารถสร้างบรรยากาศให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยพบว่า ผู้เล่นพนันบอลที่ใช้ข้อมูลจากรายการวิทยุ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่ไม่มีเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ ไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ หรือไม่มีโอกาสซื้อหนังสือพิมพ์ ก็จะใช้วิธีฟังวิทยุและทำงานไปด้วย หรือฟังวิทยุในขณะที่ขับรถ สำหรับข้อมูลที่ผู้เล่นพนันเลือกใช้ จะใช้ทั้งข้อมูลที่น่าไปใช้ในการพนันได้ทันที เช่น ทรรศนะผลการแข่งขันของผู้ดำเนินรายการ และข้อมูลที่ต้องอาศัยการตีความก่อนนำไปใช้พนัน เช่น สถิติ สภาพทีม และผู้ลงเล่น เป็นต้น ส่วนข้อมูลที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้นั้น ก็ได้รับความนิยมจากแฟนบอลและผู้เล่นพนันเช่นกัน เช่น การรายงานสดงานการแข่งขัน และการรายงานผลแพ้-ชนะ เป็นต้น

6.2 การนำเสนอรายการฟุตบอลต่างประเทศของสื่อมวลชนกับการพนันฟุตบอล

ตามที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า การนำเสนอเนื้อหาของสื่อมวลชน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ ประเด็นเรื่องฟุตบอลต่างประเทศมีลักษณะแตกต่างกันตามคุณลักษณะของสื่อแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคการนำเสนอ ข้อได้เปรียบ และข้อจำกัดต่างๆ และข้อมูลบางส่วนสามารถนำไปเชื่อมโยงกับการพนันได้ โดยแยกเป็น 3 ประเภท คือ ข้อมูลที่นำไปใช้ในการพนันได้ทันที, ข้อมูลที่ต้องตีความก่อนนำไปใช้พนัน และข้อมูลที่ไม่สามารถนำไปใช้ในการพนันได้เลย นั้น

ผลจากการศึกษาพบว่า การนำเสนอเนื้อหาประเด็นเรื่องฟุตบอลต่างประเทศของสื่อมวลชนดังกล่าว มีลักษณะแตกต่างกันตามคุณลักษณะของสื่อแต่ละประเภท ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลที่นำไปใช้ในการพนันได้ทันที เป็นเนื้อหาที่ผู้เล่นพนันสามารถนำไปใช้เล่นพนันได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์อีก ข้อมูลประเภทนี้พบมากที่สุดในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากถูกควบคุมการนำเสนอเหมือนสื่ออื่นๆ ข้อมูลดังกล่าว มีลักษณะดังนี้

1.1 นำเสนอโดยตรง เช่น ลิเวอร์พูลต้อคริ่งควบลูกกลบ 5-4, เวสต์แฮมต้อปป. ลอบ 10-9, ต้อได้เลย, เสียงต้อ, ต้อหงส์, ต้อ อาร์เซนอล ดีกว่า, รองสตูดการ์ท มีลุ้นกว่า, โอกาสที่จะโดนค้อนทุบร่วงใน 90 นาทีมีสูง ต้อค้อนไม่น่าผิดหวัง, วางเวสต์แฮม, ลิเวอร์พูลจะบุกชนะแค่ 3 ต้อ 2, โคเวนทรี ซิตี้ จะเสมอกับ เชลซี, เจ้าบ้านชนะ เป็นต้น

1.2 นำเสนอโดยใช้สำนวน เช่น ปีนเป็รียง!, อยู่ปาร์มาพาเฮ, รองวัตฟอร์ดได้งามๆ เป็นค่าพิชช่ายามหิว, รองครูว์ มีแล้วอยู่ในกระเป๋าดังค์ 1 มุม, หากอยากลุ้น อยากเล่น จัมเบรเมนไปดีกว่า, รองจิลลิงแฮม เก็บเงินไว้เป็นค่าน่วยกิตน้องสาว เป็นต้น

2. ข้อมูลที่ต้องตีความก่อนนำไปใช้พนัน เป็นปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่ผู้เล่นพนันให้นำมาพิจารณาประกอบกับข้อมูลในข้อ 1 เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเล่นพนัน ส่วนใหญ่พบในสื่อหนังสือพิมพ์เช่นกัน เนื่องจากความสามารถในการนำเสนอข้อมูลได้อย่างละเอียดและในปริมาณมาก โดยมีลักษณะดังนี้

- 2.1 สภาพทีมโดยทั่วไป เช่น รายชื่อผู้เล่นลงเล่น การขาดตัวผู้เล่นที่สำคัญอันเนื่องมาจากมีอาการบาดเจ็บ หรือติดโทษแบน และการได้ตัวผู้เล่นที่สำคัญกลับมาลงเล่น เนื่องจากหายจากการบาดเจ็บหรือพ้นโทษแบน ตลอดจนสภาพความพร้อม ความอ่อนล้าจากเกมนัดที่ผ่านมา เป็นต้น
- 2.2 สถิติการเล่นที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็น ผลการพบกันนัดแรก, ผลการพบกันเมื่อฤดูกาลที่แล้ว, ผลงาน 5 นัดหลังสุด, ผลงานในบ้าน, ผลงานนอกบ้าน รวมถึง สถิติที่น่าสนใจต่างๆ เช่น จำนวนแมตช์ที่แข่ง, จำนวนประตูที่ได้, อัตราเฉลี่ยประตูได้ต่อเกม, เปอร์เซนต์ยิงประตู, เปอร์เซนต์เสียสกอต, อัตราเฉลี่ยประตูเสียต่อเกม, จำนวนใบเหลืองและใบแดง เป็นต้น
- 2.3 ระบบการเล่น เช่น 4-4-2, 4-5-1, 4-3-3, 3-4-3 และ 3-5-2 เป็นต้น โดยระบบการเล่นที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ 4-4-2
- 2.4 สภาพกาดันของทีม เช่น การเล่นในบ้าน-นอกบ้าน, ระดับความสำคัญของเกม หรือระดับความต้องการชัยชนะ เป็นต้น
- 2.5 บทวิเคราะห์ของนักวิจารณ์ เช่น ถ้าแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดจัดทีมชุดสำรองลงเล่นเป็นส่วนใหญ่ น่าจะเป็นลีดส์ที่เปิดเกมบุกได้อย่างต่อเนื่อง ฤดูกาลที่แล้ว ที่แมนฯยูฯ บุกไปชนะ 1 ต่อ 0 จากฝีมือของ แอนดี้ โคล รูปเกมก็เป็นลีดส์ที่ทำได้ดีกว่า เพียงแต่ปิดสกอร์ไม่สำเร็จ ดังนั้น เกมนัดนี้ เมื่อลีดส์ดูสมบูรณ์กว่าและไม่มีเกมให้ต้องห่วงหน้าพะวงหลังในช่วงกลางสัปดาห์ น่าจะเดินหน้าบุกใส่ได้อย่างต่อเนื่อง แต่ว่าแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ด เป็นทีมที่แข็งแกร่ง แม้จะไม่เต็มร้อยแต่ก็ยังแข็งแกร่งในเกมรับ”
3. ข้อมูลที่ไม่สามารถนำไปใช้ในการพนันได้เลย เป็นข้อมูลที่ผู้เล่นพนันไม่สามารถใช้ในการพนันได้โดยตรงในทันที แต่อาจจะนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ในการเล่นครั้งต่อไปได้ โดยมีลักษณะดังนี้
- 3.1 ผลการแข่งขัน เช่น นิวคาสเซิลพ่ายมิดเดิลสโบรซ์ที่มีสิบคน 1-2 ในศึกดาร์บี้แมตช์อีสันคลาสสิก “ไก่เดือยทอง” สเปอร์สที่เพิ่งไล่ จอร์จ แกรแฮม ออกระเบิดฟอร์มจีบ ชัยไคเวนทรีละเตะ 3-0, เวสต์แฮมพ่ายอิปสวิช 0-1, เซาธแฮมป์ตันเฉือนเอฟเวอร์ตัน 1-0 และ แบริดฟอร์ดเจอกับแมนฯ ซิตี้

2-2 ในสงครามแข้งของโซนท้ายตารางฟุตบอล พรีเมียร์ลีกอังกฤษ ประจำเสาร์ที่ 17 มีนาคม 44 เป็นต้น

- 3.2 รายงานเกมการแข่งขัน ทั้งการรายงานสดและหลังจบเกม เช่น "นาทียี่ 69 ยูโกลาฟพุ่งประตูขึ้นนำสำเร็จหลังจากที่โหมบุกอยู่นาน จากการปั่นฟรีคิกระยะ 25 หลาของ ซินซ่า มิไฮโลวิช กัปตันทีม บอลโค้งเสียบตาข่ายเข้าไปอย่างสุดสวยชนิดที่ปาสโกโล่หมดสิทธิ์เซฟ นาทีที่ 85 สวิตเซอร์แลนด์ตามตีเสมอได้สำเร็จจากจังหวะที่ เซบาสเตียน ฟุร์กนิเยร์ เปิดบอลจากกราบซ้ายให้สเตฟาน ซาปุยซาต์ โขกตุงตาข่ายเป็น 1-1" เป็นต้น ข้อมูลประเภทการรายงานสดนี้ สื่อที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ โททส์เปอร์ และรองลงมาเป็นวิทยุ
- 3.3 การวิเคราะห์ผลแพ้-ชนะ เช่น "รีล มาดริด เชือนเอาชนะ ลีดส์ ยูไนเต็ดไปได้ อย่างหวุดหวิด 3 ประตูต่อ 2 เกมนี้ ลีดส์ขึ้นนำก่อน 1-0 จากอลัน สมิธ แต่ว่ารีล มาดริด ก็ตีเสมอได้ทันควันจาก ราอูล กอนซาเลส แต่ว่าการได้ประตูจังหวะนี้ของรีล มาดริด มีปัญหา เพราะว่าเป็นการใช้มือซ้าย ทูบบอลเข้าประตูไป" เป็นต้น
- 3.4 สถิติหลังเกม ได้แก่ จำนวนครั้งของโอกาสการยิงประตู, ยิงเข้ากรอบ, ยิงไม่เข้ากรอบ, ขนเสา / คาน, เตะมุม, ฟาวล์, ล้ำหน้า เป็นต้น
- 3.5 โปรแกรมการแข่งขัน เช่น "สำหรับฟุตบอลโลกรอบคัดเลือก โซนยุโรป ในค่ำคืนวันนี้ ในกลุ่มที่ 1 นั้น วันนี้ก็จะมีรัสเซีย พบกับ สโลวีเนีย เวลา 23.00 น. หรือห้าทุ่มตรง ลักซ์มเบิร์ก พบกับ หมู่เกาะแฟโร เวลาเที่ยงคืนของบ้านเรา และคู่สุดท้าย ยูโกลาเวีย พบกับ สวิตเซอร์แลนด์ เวลาตีสองกับสิบห้านาที"
- 3.6 ข่าวคราวในวงการ ไม่ว่าจะเป็นข่าวของสโมสรต่างๆ หรือความเคลื่อนไหวในวงการฟุตบอล เช่น "ในส่วนของทั้งลีกและฟุตบอลระดับชาติในซีกยุโรป รวมไปถึงในประเทศอื่นๆ ของโลก ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องเวลาของการแข่งขันอีกครั้ง เพราะเวลาในอังกฤษหรือว่าในยุโรปทั้งหมด จะมีการปรับใหม่ เวลาของที่อังกฤษและยุโรปจะปรับใหม่ โดยนับตั้งแต่วันที่ วันอาทิตย์ ที่ 25 มีนาคม ก็คือคืนวันนี้ ก็จะมีปรับเวลาหลังจากที่เคย

ห่างจากเรา 7 ชั่วโมง อังกฤษ ก็จะกลับมาห่างจากเรา 6 ชั่วโมง ส่วนในยุโรป จากที่เคยห่าง 6 ตอนนี่ก็จะกลับมาเหลือห่างจากเราเพียงแค่ 5 ชั่วโมง เท่านั้น” เป็นต้น

- 3.7 เรื่องส่วนตัวของนักกีฬา เช่น ข่าวการจัดงานฉลองวันเกิดครบสองปีให้กับหนูน้อยบรูคลีน ลูกชายของ เดวิด เบ็คแฮม และวิกตอเรีย อัดัมส์ ที่ลงภาพสีสี่พร้อม บทสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวผู้ใกล้ชิด เต็มหน้า 14 ของหนังสือพิมพ์สตาร์ชอคเกอร์ ฉบับวันที่ 7 มีนาคม 2544 ที่เดียว
- 3.8 การสัมภาษณ์บุคคลในวงการ เช่น สเวน โกรัน อีริคส์สัน ผู้จัดการทีมชาติอังกฤษ ตัวอย่างบทสัมภาษณ์ ดังนี้ "ผมได้แต่หวังว่า คนดูที่จะเข้ามาเชียร์จะทำเพื่อประเทศของตนเองในเกมนี้ นั่นเป็นทีมอังกฤษที่ลงแข่งไม่ใช่ลิเวอร์พูล หรือ แมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด และเราต้องการแรงหนุนจากคนดูอยู่แล้ว"

กล่าวโดยสรุปคือ การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการพนันบอลนั้นแท้จริงแล้วมาจากความต้องการของผู้รับสาร โดยในอดีตไม่ค่อยมีปรากฏในสื่อเนื่องจากความนิยมกีฬาของคนไทยยังไม่แพร่หลาย แต่ปัจจุบันกระแสความนิยมฟุตบอลต่างประเทศแรงขึ้น ประกอบกับกระแสการเล่นพนันของต่างประเทศไหลเข้ามาพร้อมกับวัฒนธรรมการเล่นพนันของคนไทย จึงทำให้การพนันฟุตบอลระบาดไปทั่วประเทศกับคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ สื่อมวลชนในฐานะที่เป็นองค์กรธุรกิจที่หวังผลกำไรนั้น ต้องตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยนำเสนอสิ่งที่มวลชนต้องการเท่าที่สามารถทำได้ ซึ่งเนื้อหาและลักษณะการนำเสนอแตกต่างกันไปตามข้อจำกัดของสื่อแต่ละประเภท กล่าวคือ สื่อสิ่งพิมพ์สามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างละเอียดและเปิดเผยมากที่สุด ส่วนวิทยุและโทรทัศน์นั้น นอกจากข้อจำกัดด้านเวลาการออกอากาศแล้ว ยังถูกควบคุมเรื่องรูปแบบและข้อมูลการนำเสนออย่างเคร่งครัดจากฝ่ายเซ็นเซอร์หรือฝ่ายตรวจสอบของสถานี ปัจจุบันสำคัญ น่าจะอยู่ที่ความเป็น mass ที่วิทยุและโทรทัศน์สามารถส่งข้อมูลไปแต่ละครั้งสามารถครอบคลุมประชากรได้มากและเร็วกว่า ดังนั้น จึงถือว่าเป็นสื่อที่ถูกจับตามองอยู่ตลอดเวลา การนำเสนอรายการจึงต้องมีความระมัดระวังมากกว่าหนังสือพิมพ์

สำหรับเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ที่ให้ข้อมูลสนับสนุนการพนันบอลอย่างเปิดเผยนั้น สะท้อนให้เห็นภาพความนิยมเล่นพนันในสังคมไทยได้อย่างแจ่มชัด ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่า หากในสื่อโทรทัศน์และวิทยุไม่ถูกควบคุมการนำเสนอรายการอย่างเคร่งครัดแล้ว ก็คงจะปรากฏเนื้อหารายการที่ไม่แตกต่างจากหนังสือพิมพ์นัก

6.3 การวิเคราะห์การนำเสนอรายการของสื่อโดยใช้ทฤษฎีหน้าที่นิยม

ผู้วิจัยพบว่า ในขณะที่สื่อทั้ง 3 ประเภท อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ ทำหน้าที่ที่ดีของสื่อมวลชนทั้ง 4 ประการ คือ ให้ข้อมูลข่าวสาร ให้การศึกษา ให้ความบันเทิง และแสดงความคิดเห็นหรือโน้มน้าวใจ อยู่ นั่น หากวิเคราะห์ถึงเนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อ หนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอลอย่างชัดเจนนั้น เนื่องจากการพนันฟุตบอลยังเป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศไทย ในการสนับสนุนข้อมูลประเภทนี้ ตามทฤษฎีหน้าที่นิยม (Functionalism) แล้ว สื่อดังกล่าวอาจกำลังทำหน้าที่ที่เป็นอันตราย (Dysfunction) ต่อสังคมอยู่ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในสื่อโทรทัศน์จะไม่มีข้อมูลประเภทที่นำไปใช้พนันได้ทันทีปรากฏ แต่การถ่ายทอดสดทั้งภาพและเสียงนั้น สามารถสร้างบรรยากาศการเล่นพนันบอลได้เป็นอย่างดีทีเดียว ส่วนวิทยุ แม้ว่าจะถ่ายทอดได้เฉพาะเสียง แต่ก็เป็นที่นิยมสำหรับผู้ฟังบางกลุ่มด้วย ซึ่งนอกจากความสดและความรวดเร็วในการรายงานแล้ว ยังสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างละเอียดพอสมควร

ในกรณีที่สื่อให้ข้อมูลข่าวสารประเด็นฟุตบอลต่างประเทศในลักษณะที่สามารถเชื่อมโยงกับการพนันได้นั้น ถือเป็นการทำงานที่นอกเหนือจากหน้าที่ปกติ ซึ่งในท้ายสุดแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม และถูกสังคมมองว่า สื่อเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดกระแสการพนันอย่างแพร่หลาย และเมื่อมีข่าวปัญหาสังคมทั้งหลายที่มีสาเหตุมาจากการเล่นพนันบอลเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเยาวชนติดหนึ่นพนันบอล สื่อจะเป็นเป้าหมายที่ถูกจับตามองมากที่สุด ในทางกลับกัน คนทำสื่อกลับมองว่า ความต้องการของผู้รับสารก็เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการนำเสนอข้อมูลลักษณะนี้เช่นกัน คือสื่อเองก็ต้องตอบสนองความต้องการของตลาด เมื่อมี Demand ก็ต้องมี Supply ตามหลักการตลาดเบื้องต้น และเนื่องจากเป็นองค์ธุรกิจที่หวังผลกำไร ดังนั้น ข้อมูลใดที่สามารถเป็นจุดขายได้ ก็ต้องนำเสนอเพื่อความอยู่รอดขององค์กร

อย่างไรก็ตาม หากยังไม่มีมาตรการควบคุมสื่อและการพนันอย่างเคร่งครัดแล้ว ในขณะที่ การเปิดการพนันเสรีในบ้านเราที่เป็นเมืองพุทธนั้น แทบจะไม่มีทางเป็นไปได้ และหากการพนันฟุตบอลยังคงแพร่ระบาด ควบคุมไม่ได้ ทั้ๆ ที่เป็นสิ่งผิดกฎหมายอยู่นั้น สิ่งที่น่าจะทำได้ คือ ควรมีการรณรงค์ให้คนไทยรู้จักใช้วิจารณญาณในการเปิดรับสื่อ การชี้ให้เห็นถึงโอกาสที่จะสูญเสียเงินในการพนัน รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกให้รู้จักคุณค่าของเงินมากขึ้น

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาและหาข้อมูลเรื่องการนำเสนอรายการในอดีตนั้น ไม่สามารถรวบรวมเอกสารและเทปบันทึกมาอ้างอิงได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากสื่อมวลชนจะเก็บหลักฐานไว้ชั่วคราวเท่านั้น ข้อมูลในอดีตเกือบทั้งหมดจึงต้องมาจากการค้นคว้าและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สิ่งที่ผู้วิจัยพบว่าน่าสนใจและควรทำการวิจัยศึกษาคือ

1. เครือข่ายการสื่อสารของการเล่นพนันฟุตบอล
2. พฤติกรรมการเล่นพนันของผู้เล่นพนันฟุตบอล